

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-VI Examination: March/April-2023
History (Optional) Paper-XVI

HISO16: Methods and Applications of History

Day and Date: Saturday, 06/05/2023

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 The meeting place should be convenient for.....
A) Interview taker B) Interview giver C) Interview listner D) Interview watcher
- 2 ----- was a first city to be subject of enormous writing on Local Histor
A) London B) Paris C) Vienna D) Berlin
- 3 Local history can be called a subdivision of history.-----
A) Global B) National C) Regional D) None of this
- 4 Y.D. Phadke's book 'Maharashtra in the Twentieth Century' in eight volumes ----- said to be a good example of history. A) Regional B) Global C) National D) None of this
- 5 ..... wrote the book 'Jagrut Satara' A) Govind Madgaonkar B) P.P. Gokhale C) N.V. Joshi D) Y.D. Phadke
- 6 The archaeological Survey of India was started by .....
A) Lord Dalhousi B) Lord Vellasly C) Lord Dafarin D) Lord canig
- 7 Grassforest museum is located in the state of .....
A) Andrapradesh B) Tamilnadu C) Rajasthan D) Madras
- 8 Jawaharlal Art Center is located in .....
A) jaypur B) Madras C) Mumbai D) Delhi
- 9 .....condition is strengthened while preserving the goods.
A) Biological phys B) PhysicoChemical C) Biochemical D) None of these
- 10 .....is used to measure the salt content of the stone.
A) Gold B) Silver nitret C) Iron D) Coper
- 11 There are.....mixed heritage tourism sites in the world.
A) 37 B) 38 C) 39 D) 40
- 12 India has .....world heritage sites as of 2019
A) 36 B) 37 C) 38 D) 39
- 13 In the .....century , the concept of the Grant Tour came forward.
A) 13th Century B) 14th Century C) 15th Century D) 16th Century

- 14 .....is an astronomical observatory.
 A) Jaipur B) Jantar Mantar C) Delhi D) None of these
- 15 Gautam Buddha attained enlightenment at .....
 A) Lumbini B) Bodhgaya C) Nepal D) Patliputra

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Concept of local history writing
- 2 Limitation of Survey
- 3 Importance of Museum
- 4 Advantage of heritage tourism

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 State importance of local history
- 2 Give information about inorganic object
- 3 How to preserve and conserve the heritage site
- 4 Give information about Kutubminar in short

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 State the type of museum
- 2 Give information about natural heritage tourist places in India

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 मुलाखत घेण्याचे ठिकाण हे ..... च्या सोईचे असावे
 अ) मुलाखत घेणाऱ्याच्या ब) मुलाखत देणाऱ्याच्या क) मुलाखत ऐकणाऱ्याच्या ड) मुलाखत बघणाऱ्यांच्या
- 2 ..... हे पहिले शहर ठरले ज्याच्या स्थानिक इतिहासावर प्रचंड प्रमाणात लेखन झाले.
 अ) लंडन ब) पॅरीस क) व्हिएन्ना ड) बर्लिन
- 3 स्थानिक इतिहासाला..... इतिहासाचा पोटविभाग म्हणता येईल.
 अ) जागतिक ब) राष्ट्रीय क) प्रादेशिक ड) यापैकी नाही
- 4 य.दि.फडके यांचा 'विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र' हा आठ खंडातील ग्रंथ ..... इतिहासाचे एक उत्तम उदाहरण म्हणून सांगता येईल.
 अ) प्रादेशिक ब) जागतिक क) राष्ट्रीय ड) यापैकी नाही
- 5 'जागृत सातारा' हा ग्रंथ ..... लिहिला
 अ) गोविंद माडगांवकर ब) पु.पा.गोखले क) ना.वि.जोशी ड) य.दि.फडके
- 6 भारतीय पुरातत्वीय संरक्षण संस्था ..... यांनी स्थापन केली.
 अ) लॉर्ड डलहौसी ब) लॉर्ड वेलस्ली क) लॉर्ड डफरीन ड) लॉर्ड कॅनिंग

- 7 ग्रासफॉरैस्ट म्युझिअम .....राज्यात आहे .
अ) आंध्रप्रदेश ब) तामिळनाडू क) राजस्थान ड) मद्रास
- 8 जवाहरलाल कला केंद्र .....येथे आहे.
अ) जयपुर ब) मद्रास क) मुंबई ड) दिल्ली
- 9 वस्तूचे जतन करताना .....स्थिती मजबूत केली जाते.
अ) जैविक भौतिक ब) भौतिक रासायनिक क) जैविक रासायनिक ड) यापैकी नाही
- 10 दगडाच्या क्षाराचे प्रमाण मोजण्यासाठी .....वापर करतात.
अ) सोने ब) सिल्वर नैट्रेट क) लोखंड ड) तांबे
- 11 जगामध्ये मिश्र स्वरूपाची वारसा पर्यटन स्थळे .....आहेत.
अ) ३७ ब) ३८ क) ३९ ड) ४०
- 12 भारतामध्ये २०१९ सालापर्यंत .....जागतिक वारसा पर्यटन स्थळे होती.
अ) ३६ ब) ३७ क) ३८ ड) ३९
- 13 .....शतकात ग्रँट टूरची संकल्पना पुढे आली.
अ) १३व्या शतकात ब) १४व्या शतकात क) १५व्या शतकात ड) १६व्या शतकात
- 14 .....हे ठिकाण म्हणजे एक खगोलशास्त्राची वेधशाळा आहे.
अ) जयपूर ब) जंतर मंतर क) दिल्ली ड) यापैकी नाही
- 15 .....या ठिकाणी गौतम बुद्धाना ज्ञानप्राप्ती झाली.
अ) लुम्बिनी ब) बोधगया क) नेपाळ ड) पाटलीपुत्र

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 स्थानिक इतिहासलेखनाची संकल्पना
- 2 सर्वेक्षणाच्या मर्यादा
- 3 संग्रहालयाचे महत्त्व
- 4 वारसा पर्यटनाचे फायदे

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 स्थानिक इतिहास लेखनाचे महत्त्व सांगा
- 2 असेन्द्रीय स्वरूपाच्या वस्तूची माहिती द्या
- 3 वारसा स्थळाचे जतन व संवर्धन कसे करावे
- 4 कुतुबमिनारची थोडक्यात माहिती द्या

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 संग्रहालयाचे प्रकार विशद करा
- 2 भारतातील नैसर्गिक वारसा पर्यटन स्थळांची माहिती सांगा

*****

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-VI Examination: March/April-2023

History (Optional) Paper-XVI

HISO16: Methods and Applications of History

Day and Date: Saturday, 06/05/2023

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 मुलाखत घेण्याचे ठिकाण हे .....च्या सोईचे असावे
अ) मुलाखत घेणाऱ्याच्या ब) मुलाखत देणाऱ्याच्या क) मुलाखत ऐकणाऱ्याच्या ड) मुलाखत बघणाऱ्यांच्या
- Option 2
2 .....हे पहिले शहर ठरले ज्याच्या स्थानिक इतिहासावर प्रचंड प्रमाणात लेखन झाले.
अ) लंडन ब) पॅरीस क) व्हिएन्ना ड) बर्लिन
- Option 1
3 स्थानिक इतिहासाला.....इतिहासाचा पोटविभाग म्हणता येईल.
अ) जागतिक ब) राष्ट्रीय क) प्रादेशिक ड) यापैकी नाही
- Option 3
4 य.दि.फडके यांचा 'विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र' हा आठ खंडातील ग्रंथ .....इतिहासाचे एक उत्तम उदाहरण म्हणून सांगता येईल.
अ) प्रादेशिक ब) जागतिक क) राष्ट्रीय ड) यापैकी नाही
- Option 1
5 'जागृत सातारा' हा ग्रंथ .....लिहिला
अ) गोविंद माडगांवकर ब) पु.पा.गोखले क) ना.वि.जोशी ड) य.दि.फडके
- Option 2
6 भारतीय पुरातत्वीय संरक्षण संस्था .....यांनी स्थापन केली.
अ) लॉर्ड डलहौसी ब) लॉर्ड वेलस्ली क) लॉर्ड डफरीन ड) लॉर्ड कॅनिंग
- Option 4
7 ग्रासफॉरेस्ट म्युझियम .....राज्यात आहे .
अ) आंध्रप्रदेश ब) तामिळनाडू क) राजस्थान ड) मद्रास
- Option 2
8 जवाहरलाल कला केंद्र .....येथे आहे.
अ) जयपुर ब) मद्रास क) मुंबई ड) दिल्ली
- Option 1
9 वस्तूंचे जतन करताना .....स्थिती मजबूत केली जाते.
अ) जैविक भौतिक ब) भौतिक रासायनिक क) जैविक रासायनिक ड) यापैकी नाही
- Option 2
10 दगडाच्या क्षाराचे प्रमाण मोजण्यासाठी .....वापर करतात.
अ) सोने ब) सिल्वर नैट्रेट क) लोखंड ड) तांबे
- Option 2
11 जगामध्ये मिश्र स्वरूपाची वारसा पर्यटन स्थळे .....आहेत.
अ) ३७ ब) ३८ क) ३९ ड) ४०

Option 3

12 भारतामध्ये २०१९ सालापर्यंत .....जागतिक वारसा पर्यटन स्थळे होती.

अ) ३६ ब) ३७ क) ३८ ड) ३९

Option 3

13 .....शतकात ग्रँट टूरची संकल्पना पुढे आली.

अ) १३व्या शतकात ब) १४व्या शतकात क) १५व्या शतकात ड) १६व्या शतकात

Option 3

14 .....हे ठिकाण म्हणजे एक खगोलशास्त्राची वेधशाळा आहे.

अ) जयपूर ब) जंतर मंतर क) दिल्ली ड) यापैकी नाही

Option 2

15 .....या ठिकाणी गौतम बुद्धाना ज्ञानप्राप्ती झाली.

अ) लुम्बिनी ब) बोधगया क) नेपाळ ड) पाटलीपुत्र

Option 2

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 स्थानिक इतिहासलेखनाची संकल्पना

Ans:

2 सर्वेक्षणाच्या मर्यादा

Ans:

3 संग्रहालयाचे महत्त्व

Ans:

4 वारसा पर्यटनाचे फायदे

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 स्थानिक इतिहास लेखनाचे महत्त्व सांगा

Ans:

2 असेन्द्रीय स्वरूपाच्या वस्तूची माहिती द्या

Ans:

3 वारसा स्थळाचे जतन व संवर्धन कसे करावे

Ans:

4 कुतुबमिनारची थोडक्यात माहिती द्या

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 संग्रहालयाचे प्रकार विशद करा

Ans:

2 भारतातील नैसर्गिक वारसा पर्यटन स्थळांची माहिती सांगा

Ans:

*****